

КРЕМЛЬ ВИДАВ НОВІ ЗАКОНИ

Москва. — Верховна Рада СРСР 26-го квітня постановила ввести в дію закони „Про розмежування повноважень між Союзом ССР і суб'єктами федерації“ та „Про вільний національний розвиток громадян ССР, що проживають за межами своїх національно-державних формувань чи тих, які не мають їх на території ССР“.

У законі про розмежування повноважень зокрема сказано, що „за кожною союзною республікою зберігається право вільного виходу з ССР“. Рішення про вихід приймається вільним волевиявленням народів союзної республіки шляхом народного плебісциту. Територія союзної чи автономної республіки не може бути змінена без її згоди, а кордони між республіками можуть змінюватися за їх взаємною угодою, „яка підлягає затвердженню Союзом ССР“.

До виключного відання Союзу ССР належить управління залізничним, повітряним, морським, магістральним і трубопровідним транспортом, оборонними об'єктами, космічними дослідженнями, єдиною енергетичною системою, загальносоюзними системами зв'язку та інформації, збирання і використання розшлюваних матеріалів та багато іншого.

Конституція ССР і закони ССР обов'язкові до виконання в усіх союзних республіках.

В законі про мови сказано, що держава сприятиме культурному і мовному розвитку груп ітінх національностей, однак задоволення їхніх запитів і потреб „не повинно наносити шкоду правам і законним інтересам тих національних спільнот, серед яких вони проживають“.

Ради народних депутатів мають забезпечувати національним групам: представництво у виконавчих і розпорядчих органах; вільне використання рідної мови; створення національних груп в дошкільних установах, національних класів і шкіл; розвиток національної культури, традицій, побуту; отримання інформації на рідній мові.

У вівторок, 24-го квітня Верховна Рада ССР постановила також ввести в дію новий закон „Про мови народів ССР“, у якому сказано, що держава повинна піклуватися про відновлення, збереження і розвиток мов усіх народів ССР.

Всі три закони підписані президентом ССР М. Горбачовим, опубліковані в

центральної газеті.

Насправді ж ці закони не такі демократичні, як здавалося б, повинні бути в часи так розквітлової перебудови. Скажімо, „Закон про мови народів ССР“ викликає велике занепокоєння серед громадськості України, оскільки він вступає в протиріччя з прийнятим 29-го жовтня 1989 року „Законом про мови в Українській ССР“ і конституцією УРСР, у яких дозвільно визначено баланс інтересів різних мовних груп населення України.

Як повідомляла газета „Літературна Україна“ 18 і 19 травня, закон „викликає гострий спротив з боку ряду громадських організацій України, таких як Спілка Письменників України, Товариство української мови ім. Т. Шевченка, а також Інститут мовознавства ім. О. Потебні АН УРСР та інших, які заперечують проти встановлення єдиної загальнодержавної мови — офіційної мови ССР“.

Народні депутати України вважають, що цей закон не може бути прийнятий, бо він суперечить принципам суверенності союзних республік. Народні депутати ССР від України виступили з заявою, яку від їх імені 24-го квітня зачитали: І. Вакарчук на засіданні Ради Союзу Верховної Ради ССР, Д. Павличко на засіданні Ради Національностей ВР ССР. Заяву підписали народні депутати ССР від України: Ю. Щербак, С. Рябенко, І. Вакарчук, Я. Гіль, А. Якименко, Д. Смирнов, О. Гончар, Д. Павличко, В. Мартинюк, В. Яворівський, Р. Федорів, Р. Братунь.

І підтримали і приєднали свої підписи народні депутати УРСР: П. Осадчук, О. Ємець, П. Мовчан, З. Дума, В. Пилипчук, М. Порох, М. Горинь, Косів, І. Юхновський, О. Влох, Р. Лубківський, Р. Іванчук, М. Голубець, С. Головатий, члени правління Товариства української мови ім. Тараса Шевченка: А. Буртовий, А. Бурячок, В. Гейченко, І. Дюба, С. Довгаль, В. Дончик, В. Іщенко, В. Кулинич, І. Мельник, А. Мокренко, Г. Мусієнко, А. Погрібний, В. Червоний, В. Шевчук, Н. Поклад, письменники і вчені Харкова: Р. Полонський, А. Перерва, Д. Дяченко, М. Кіндратенко, В. Тимченко, А. Вовченко, П. Коваленко.

Заяву вже підписали у Харкові понад три тисячі громадян, збір підписів тривав в усіх республіках.

С. Гавриша переобрано на голову Філадельфійської Округи УНСоюзу

Філадельфія (с.г.). — У неділю, 25-го лютого ц.р., тут в залі власного Дому відбулися 51-ші Річні збори Округового Комітету Відділу УНСоюзу Філадельфійської Метрополітальної Округи з участю понад 40 відділових урядовців.

Наради відкрив голова Степан Гавриш. Він привітав головного представника д-ра Івана Фліса, почесного члена Головного Уряду та почесного голову Округи проф. д-ра Богдана Гнатюка, голову радного Василя Пастушка, директора професійних організацій Юрія Дранса і гостей з Польщі.

Степан Гавриш

Відак мгр Іван Скопчильс зачитував молитву „Отче наш“, а по молитві вішановано пам'яті союзів Округи, які в звітному часі відійшли у вічність. Після вступного слова, прийняття денного порядку, вибрано Президію нарад в особах д-р Б. Гнатюка, персидіи, і мгра І. Скопчильса, секретаря. Також затверджено Номінаційну комісію: ініж. Іван Скіра, голова, та Андрій Кушнір, Мікола Пришляк, Василь Євтушенко і Яким Козел, члени.

Висловивши подяку в імє

(Закінчення на стор. 3)

Український прапор Львова з 1918 року спалено

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Львівський щоденник „Молодь Галичини“ тоді ще „Ленінська Молодь“ з датою 20-го березня подав цікаву інформацію В. Стенка, доцента Львівського Медичного Інституту, про долю українського національного прапора, що був святочно вивішений на ратуші Львова 1-го листопада 1918 року.

В. Стенік пише, що тоді вивішено златою аж п'ять прапорів — один великий посередній і чотири малі на чотирьох рогах вежі ратуші.

Коли в 1920 -их роках організовано Український Національний Музей, пише автор, два з них — менший і більший — передано туди. Доля трьох інших невідома. У цьому музеї вони зберігалися до вересня 1939 року.

У 1944 році, після звільнення Львова, прапори та інші музейні матеріали опинилися у Львівському Історичному Музеї.

В. Стенік подас, що бачив їх там особисто, працюючи в музеї від 1945 до 1949 року. „Обидва прапори були зв'язані шнурком. Більший мав довжину понад 2 м. Саме полотнище під вликом часу трохи вицвіло і на ньому було два або три невеличкі пошкодження (правдоподібно від куль). До деревця була прикріплена інвентаризаційна картка (скручена) з номером і таким текстом: „Прапор,

який встановлено на міській ратуші Львова 1 листопада 1918 року“.

Далі автор інформує, що у тій же збірці знаходилися звалені на одну купу прапори різних українських культурних, релігійних, спортивних товариств, різні писемні матеріали, багато фотографій і зображень з життя УСС і УГА. Було там дуже багато різноманітних картин довоєнних львівських музеїв.

„З великим сумом і обуренням я довідався, — пише В. Стенік, що в 50-их роках по розпорядженню тодішнього директора музею (залишило його призначення в забутий прапор нашого національного відродження, інші прапори, одержані сівовіки і інші речі були спалені! У фантастичній безглуздії боротьби з українським „націоналізмом“ спаливали навіть і такі „небезпечні“ предмети, як довоєнна одяга львівських пожежників. Коментарі зайві“.

МЕЙОР НА ФЕСТИВАЛІ

Нью Йорк. — Згідно з повідомленням, одержаним від Дебі Пуччі, зв'язкової ітінх груп у бюрі посади Нью Йорку Дейвида Дінкіна, він планує відвідати Український Фестиваль церкви св. Юра в Нью Йорку, щоб привітати українських ньюйокчан, біля 3-ої год. по полудні в суботу, 19-го травня.

Створено Євстріцтво УАНЦ

С. Бавид Брук, Н. Дж. — З Києва повідомлено, що там відбулися Установчі збори Всеукраїнського Православного Церковного Євстріцтва.

На збори прибули делегати з Києва, Одеси, Львова, Тернополя, Луцька, Івано-

-Франківського та інших міст України.

Обов'язки голови нової української православної церковної організації доручено виконувати Марії Бурлаці, а виконавчим секретарем обрано Яриниу Тимошенко.

Президент УНР порушив ряд проблем у листі до Дж. Буша

Вашінгтон. — Президент Української Народної Республіки в емілі Мікола Плавков, взявши до уваги дату наближення вершинної конференції, яка тим разом відбувається у Вашингтоні, надіслав на адресу бюро президента З'єднаних Штатів Америки Джорджа Буша довгого листа, у якому він порушив цілий ряд справ і проблем, тісно пов'язаних з Україною й ітінми повноваженнями Москвою на роками.

Президент УНР, нав'язуючи до офіційних повідомлень про зустріч на вершинах, каже, що Адміністрація ЗСА, обговорюючи з президентом ССР Михайлом Горбачовим міжнародні проблеми світу, не повинна поминати мовчанкою відносини у СРСР до Союзу між центральним урядом в Москві і поодинокими республіками.

Треба пригадати, що у своїх прилюдних виступах, колишній президент Дж. Буш кількарізно пригадував про традиційні американські зобов'язання принципів свободи і національної незалежності усіх народів, які повинні користуватися рівними правами з ітінми вільними народами. З'єднані Штати Америки на протязі років, — говорить у листі М. Плавков, — придержувалися цих принципів і базували на них свою зовнішню політику, доказом чого було невизнання Урядом ЗСА анексії балтійських республік в 1940 році, яке наступило у висліді засуджувального договору між Москвою і гітлерівською Німеччиною. Ситуація тепер значно змінилася в СРСР до Союзу і також ітінми повноваженнями народи, в тому числі український, домагаються збільшення свобод. суверенності і

незалежності.

„Ми хочемо звернути Вашу увагу на ще одну жертву поневолення, а саме на Україну і російський експансіонізм у відношенні до неї. Тоді, коли балтійські народи втратили свою незалежність в 1940 році Україна втратила свою незалежність і свободу під час Визвольних Змагань в 1917-21 роках в боротьбі з ленінськими більшовицькими силами, переживши після цього страшний терор Чека, НКВД, КГБ, великий голод тощо. Росіяни ще й досі домінують в Комуністичній партії України і займають більшість керівних місць“, — говорить в листі президента УНР, у якому М. Плавков закликає президента Дж. Буша підтримати самостійницькі стремління українського народу і настоювати на цьому, щоб М. Горбачов продовжував розпочати нині перебудову і демократизацію в СРСР.

М. Плавков просить Президента ЗСА піднести питання свободи для українського й ітінх народів в ССР у розмові з президентом М. Горбачовим, ітінчи по лінії традиційної американської політики, базованої на принципах свободи для всіх.

ВЕСНЯНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Дженкінгтон, Па. — Школа українського танцювального ансамблю „Волошки“ влаштує в неділю, 20-го травня, на посісті параді св. Арх. Михайла, 1013 Фокс Чейс рд., Весняний фестиваль із спортивними іграми, великими виграшами та добрим смачним буфетом. Початок о год. 1-й по полудні.

ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТІВ ЛІТВИ, ЛАТВІЇ І ЕСТОНІЇ

Москва. В столиці Естонії Талліні відбулася зустріч президентів прибалтійських республік, які погодилися координувати вирішення справ зовнішньої і внутрішньої політики в рамках об'єднаних зусиль для досягнення незалежності від Москви.

Зустріч голів прибалтійських республік відбулася вперше після того, як вони кинули анкету Кремлю, офіційно заявивши про свій намір вийти зі складу Союзу.

Як перший крок такого співробітництва президент Литви Вітаутас Ландсберіс, президент Естонії Арнольд Рутель і президент Латвії Анатолій Горбунов підписали урочисте проголошення створеної в 1934 році Ради балтійських держав, яка припинила своє існування в результаті соєтської окупації і анексії Литви, Естонії і Латвії в 1940 році.

„У нас у Литві є привідка „Крапля камінь пробиває“. У Москві дуже багато камінів, і наша об'єднана країна буде мати велике значення“, — сказав президент Литви.

„ІЗВЕСТІЯ“ КРИТИКУЄ ПОВЕДІНКУ ДЕМОКРАТІВ

Москва. — Советська центральна газета „Ізвестія“, орган Верховної Ради ССР, надрукувала у числі 3-го травня статтю Олександра Проценка на тему: „Чи легко бути демократом“, у якій він, озлоблений виступом демократів на першому травневому святі в Москві, ітінми транспарантами, прапорами, написами, погрожуванням кулаками, зв'язав обороняти Політбюро і президента Михайла Горбачова. Найбільше злості і незадоволення у кремлівських диктаторів, які рядком розмістилися вигідно над мавзолеєм В. Леніна, викликали свободобольні гасла: „Свободу Литві“, „Геть імперію червоного фашизму“, „Горбачов — руки геть від влади“, „Геть партюратів“, „Політбюро у відставку“ та багато інших.

Продіагностують вже і до вищих достойників, членів уряду і навіть самого президента М. Горбачова. — пише Проценко з докором і жаху, що режим дозволить брати участь у першотравневому святі неформальним організаціям і не цензурував ітінх транспарантів, які „ображували учасників цього традиційного свята“. Закордонні кореспонденти, каже він, тільки „здивалися раменами“, підмічалися. „І це ви називаєте демократією? — запитує категорично писак, який, як виглядає з його писання і наївних тверджень, не розуміє самої суті демократії, яка базується на повній свободі слова, вільності критики протестів тощо. Навпаки, Проценко низько кланяється теперішнім диктаторам і каже, що „імі повинні завдати вашу участь у святі ній маніфестації і резигнації уряду з цензури“. Він каже, що народи ССР повинні диктувати тим керівникам імперії, які пішли шляхом перебудови і демократизації, а не ображати їх за те, що заповільно ведуть країну до великих політичних і економічних перетворень.

Обороняючи М. Горбачова, О. Проценко перестерігає перед подібними виступами, бо, мовляв, в ССР все ще є дуже багато прихильників „твердого кулака“, припинення курсу М. Горбачова, який, нібито, довів країну до анархії. Прихильників цієї політики чимало „в нашій країні“, пише Проценко, — хоч їхній авторитет в народі поки що не надто великий“. Він думає, що демонстрації, подібні до тих на Красній площі в Москві, тільки створюють ґрунт для консервативних, прихильників старого режиму, які керуються мотивами: „чим гірше, тим краще для нас“.

Щоб надати своїм аргументам більшої сили, оборонець М. Горбачова відсилає до фразеології. Він пише: „Чи потрібні нам сьогодні чергові історичні потрясіння, і чи демократичні сили дійсно зможуть об'єднатися, сконсолідувати свої сили, щоб вивести країну з політичної й економічної кризи? Стоїть ще питання чи ці сили є дійсно демократичними і прогресивними“. — закінчує свою критичну статтю О. Проценко.

У СВІТІ

У СЕУЛІ, СТОЛИЦІ Південної Кореї, відбулися найбільші за останні три роки протирядові демонстрації. Тисячі студентів маршували вулицями столиці та інших міст країни в обуренні на видиме об'єднання сил нової політичної партії, яку контролює президент Ро Тай Ву. Демонстрації перетворилися в неспокійне насильство в той час, як новостворена партія відбала своє навітряне зібрання. Причини — політичне і економічне напруження у Південній Кореї, викликане спорадичними страйками, економічними змінами та жорстокими урядовими протиходами. Як дуже часто трапляється у Південній Кореї, демонстрації проти уряду перетворюються в протиамериканські акції з уваги на союз ЗСА і Південною Кореєю та присутність 40,000 американських вояків.

КИТАЙ ПРОГОЛОСИВ звільнення 211 осіб, ув'язнених в те, що брали участь у демократичному русі минулого року, включно з кількома дуже визначними прихильниками більшої демократизації країни. Закордонні дипломати пояснюють це потягнення китайського уряду, як спробу поліпшити стосунки Пекіну зі Заходом. Уряд також офіційно подав до відома, що „431 переступивши закону, причетних до цієї колотнечі та повстання“ є ще ув'язнені та переходять слідство. Натяк на те, що ще тільки 431 особа перебуває в тюрмі з тих затриманих кількох тисяч, що їх ув'язнено після здуршення продемократичних демонстрацій у червні минулого року, був першим офіційним вказанням будь-якого числа.

В АЛБАНІЇ РОЗПОЧАВСЯ ПРОЦЕС ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ

Тірана, Албанія. — Під час своєї першої зустрічі із закордонними кореспондентами президент Албанії Раміз Алія заявив в суботу, 12-го травня, що започаткованого ним процесу демократизації вже ніхто не зможе затримати тому, що албанський народ не тільки стремиться до поліпшення економічного стану, але також до повної свободи, якою користуються інші вільні народи світу. Він вірить у повний процес демократизації, але рівночасно переконаний, що Албанія затримає соціалістичний лад в країні, соціальну справедливість, пошанування рівних прав для всіх громадян. „Зрештою, — заявив Алія, — цей шлях вибрав сам народ“.

Неформальна пресова конференція, чи як він назвав „розмова з кількома західними журналістами“, мала б бути першим кроком для з'ясування змін, які наступили недавно, бо перші прояви демократизації, відкритого суспільства, зменшення урядового терору, розпочалися шість місяців тому неспокійними кроками. Керівники режиму самі не знали, як вони мають поступити у ситуації змін на Сході Європи й економічного об'єднання західноєвропейських держав, які готові дати всяку підтримку для звільнення від комунізму східноєвропейських країн, включаючи також Албанію, якщо вона піде шляхом демократизації, відкритого суспільства і зрезигнує з тоталітарної форми правління.

Свою думку про зміни президент Р. Алія повторив також під час розмови з генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй

Гавіє Перезом де Куєаром, який прибув до Тірани з офіційною візитом. Алія заявив Перезові, що Албанія не буде наслідувати інші східноєвропейські країни, які у поспіху ліквідують соціалістично-комуністичні системи, але ще не мають власних концепцій заміни, а деякі навіть не знають, що це таке демократія і як вона функціонує. „Ми є маленькою країною і тому потребуємо міцного об'єднання, шакше ми натраплятимемо на великі протиріччя і не витримаємо ані політично, ані економічно“, — заявив Алія генеральному секретареві ООН, першому, який відвідав формально цю країну. Він вважає найважливішими політичних лідерів східноєвропейських держав, які хотіли б замість комунізму відразу ввести демократичну систему французького чи англійського зразку. Британський парламент існує сотні років, тоді як в Албанії перший парламент був створений 50 років тому в тяжких обставинах диктатури Енвера Гокса.

Тепер Албанія хоче встановити дипломатичні зв'язки із Советським Союзом і З'єднаними Штатами Америки в першу чергу, а потім також з ітінми демократичними країнами світу. Членські держави ООН пообіцяли допомогти Албанії, згідно теперішньому уряду, пробитися проти усталістю, державної служби безпеки, побудованої на візирі КГБ, і відбудувати албанську економіку та започаткувати торгівлю із Заходом, яка може спричинити до підвищення життєвого рівня населення та рівночасно до закріплення демократичної системи.

В АМЕРИЦІ

НЕХТУЮЧИ ВЕТО, яким президент Джордж Буш погрожує, законопроект про надання працівникам неоплачуваного вільного періоду до трьох місяців з сімейних причин, в четвер, 10-го травня, перейшов в Палату Репрезентантів. Опоненти цього законопроекту заявляють, що влада не повинна втручатися до розмірів бенефітів, вони надіються, що Конгрес не схвалить законопроект. Прихильники виступають з позиції підтримки 72 відсотків працюючих жінок, які змінили демографічну картину американської сім'ї протягом останніх десятиліть. Новий законопроект запропонувала в Палаті Репрезентантів демократка з Колорадо Патріша Шродер вже в 1985 році, він перейшов кілька ревізій. Схвалений минулого тижня законопроект стосується підприємств із 50 та більше працівниками, отже він не стосується 90 відсотків американських фірм та 36 відсотків працівників. Для того, щоб мати право на цей бенефіт працівник повинен працювати не менше одного року.

ПОСАДНИК ВАШІНГТОНУ Меріон Беррі був звинувачений в четвер, 10-го травня, у переховуванні та споживанні наркотиків. Йому пред'явлено шість звинувачень, які пов'язані з наркоманією. Меріон М. Беррі вже тричі вибирала посадином столиці ЗСА, термін його перебування на цій посаді кінчатся вже цього року. Він поки що не вирішив, чи виставити свою кандидатуру на четвертий термін. Опиту громадської думки свідчать про те, що негри, які становлять більшу частину населення Вашингтону, не відмовились від думки побачити М. Беррі посадином ще раз.

НА КОНГРЕСОВОМУ ПЕРЕСЛУХАННІ минулого тижня президент державного Експортно-імпортного банку Джан Макомбер заявив, що його банк може пробачити гігантську заборгованість Польщі. Він сказав „Без сумніву, це допоможе польській економіці“. Польща винна Експортно-імпортному банку ЗСА 500 міль. дол. Конгресмен Джан Лафолс та заступник Секретаря фінансів Дейвід Мелфорд виступили проти того, щоб ЗСА не вимагали від Польщі поiveness заборгованості. Президент банку підкреслив значення співпраці ЗСА, Японії та країн Західної Європи у наданні економічної допомоги країнам Східної Європи, які звільняються від пут комунізму.

НОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ про шкідливість куріння показують, що так звані „пасивні курці“, які знаходяться в одному приміщенні і дихають тютюновим димом зовсім невинно страждають. Понад 3,000 з них щорічно помирають від ракового захворювання легенів, дуже багато страждають від різних захворювань респіраторної системи. В особливій небезпеці знаходяться діти, батьки яких курять. Дослідження проводила Федеральна агенція охорони довкілля, яка говорила про цю проблему вже на початку 1970-их років. Дані дослідження подані для перегляду владі і якщо будуть визнані дійсними, то тютюновий дим буде включений до „групи А“ в класифікації отруйних та шкідливих для здоров'я речовин, куди також входить бензин та радон. Це спричинить початок наступної серйозної кампанії проти куріння. У звіті агенції вказано, що найпростішим та найдешевшим засобом для вирішення цієї проблеми може стати цілковита заборона куріння.

СВОБОДА

SVOBODA (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)
Subscriptions: 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
U.N.A. members: 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Переплатити на рік \$40.00 на 6 місяців — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00
Для членів УНС: 1 рік — \$15.00 Змінити адресу — \$1.00
Чек, гроші, перекази — виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Смутки і радості Горбачова

У 1989 році Союзний Союз утратив шість підпорядкованих йому країн. Революція проти комунізму в Європі була несподіванкою для всього світу, але прикриттям ударом по союзу імперії. Ці шість сателітних держав були членами суперницького супроти НАТО Варшавського Пакту. Формально він все ще існує, фактично розпався. Другою болючою для Москви подією було заповідження на цей рік з'єднання двох частин роз'єднаної за Потсдамським мировим договором передвоєнної Німеччини. Суттєвий зміст Потсдамського договору був устійнений в Ялтинській конференції 1945 року. За цим договором, "чотири великі" зберегли за собою контроль над Німеччиною і чотирма зонами Берліну. З визнанням суверенності Західної Німеччини — контролю західними країнами над Німеччиною фактично відпала. Але тепер СССР старається використати цю клявузую Потсдамського договору для своїх користей. Інша прикра несподіванка для Москви — зріст національних рухів, що Литва і кілька днів тому Латвія зажадали також зворот пограбованої у 1940 році суверенності. Побожуючи, щоб не подала, "ланцюгова реакція" і щоб інші республіки не пішли за прикладом хоробрих і відважних балтійців, поруч із прикметним російським агресивним недовірством — Горбачов шутливим новим законом насправді унеможливив легальне "відділення" членських республік. Це — на ґрунті внутрішньо-політичному. На ґрунті економічному справа ще сумніша, бо за понад п'ять років панування Горбачова ситуація не покращалась, а погіршилась. Як Дамоклів меч висить над імперією загроз робітничих страйків. Вуглекопи й сталеварники дістали для демобілізації ворожих настроїв збільшені харчові пайки: знавці відносин в СССР передбачають, що тиша довго не триватиме.

У своєму нещасті Горбачов мав і має деякі щасливі обставини. Вибух конфлікту з Литвою прийшов у моменті дуже незручному для демократичного Заходу: на цьому місці була вже згадка, що "пріоритетом" для Заходу стало з'єднання Німеччини, редуція різних родів стратегічної зброї та редуція власних видатків на оборону в усіх цих справах Горбачов потрібний, як контрагент. В останніх трьох числах "Нью Йорк Таймсу" — говориться, проте, як Горбачов прагне використати Потсдамський мировий договір, формально не скасований, для якихось користей для СССР. Щастя в нещасті Горбачова в занепаді популярності Маргарет Тачер у Великобританії та Франсуа Миттерана у Франції. Приємним Горбачову фактом є новостворена ситуація в Америці: банкрутство двадцяти кількох великих американських кредитових кас загрожило втратою всього майна мільйонів вкладників, до чого не міг допустити Президент і Конгрес. Велетенські суми коштують наслідки війни в Панами. Більйонів сум вимагає допомога усамотієним сателітним країнам, щоб вони не запалилися у процесі переходу з контролюваної системи комунізму на вільний ринок демократії. Ці несподівані фінансові турботи в Америці довели президента Буша до заяви, що він готов до переговорів із Конгресом над всіма можливостями придбання нових фондів. Тому, що Буш у виборчій компанії у 1988 році зобов'язався не підвищувати податків — то тепер коментатори не виключають, що деякі посередні податки будуть підвищені. Це грозить конфліктом із стейтами, бо в деяких стейтах, особливо ньюйоркському і ньюджерському величезний дефіцит стейтового бюджету спричинив підвищення податків від газоліни, цигарок, всього деталічного і гуртового купна.

Трьох великих з Потсдамського договору Горбачов насправді шантажує своїм вето проти з'єднання Німеччини і її членства в НАТО. Коментатори не виключають, що Горбачов вимагатиме великих господарських користей в заміну за згоду на редуцію ракет на середню віддалість чи суходільного війська в Центральній Європі.

АЛБАНІЯ ЗАЯВИЛА, що хоче стати членом Конференції безпеки та співробітництва в Європі, що являється ще одним далеким віддаленим від її дотеперішньої політики відокремлення. Захвалення Албанії включитися в цю східно-західну організацію висловлено у парламентській промові прем'єр-міністра Аліда Чарчани, який в тієї промові подав подробиці радикальних змін в економічній країні. Минулого місяця провідник албанської Комуністичної партії Раміз Алія, заявив про свою готовність встановити дипломатичні стосунки з Москвою та Вашингтоном після кількох десятиліть цілковитої ізоляції цієї країни.

Масивний твір Соженіцина „Аріпелат“ відомий у цілому світі. Він говорить про божественне нищення населення СССР комуністичним режимом. Природно постає питання як війна партії з народами СССР вплинула на чисельність населення, на збільшення кількості народжень, на смертність, на статеве відношення — кількість чоловіків і жінок.

Отже потрібна демографічна аналіза, яка кількісно населення загинула від репресій, голоду, недоїдання, неготовності уряду до війни і взагалі злочинної політики Кремля досягнути свою божественну мету ціною життя десятків мільйонів замучених.

На жаль, професійні союзує демографи і досі мовчать. Вони не поспішають виявити скільки загинуло в 1918-1956 роках. Приходиться сказати, що є „дві“ смерті — нормальна від біологічних причин і насильна, ненормальна смертність так би мовити в нормальних історичних умовах війни за визволення народів колишньої російської імперії, без двох світових воєн, штучного голоду, насильної колективізації.

Звичайно в демографічних таблицях кількість померлих за рік на 1,000 чоловік населення дається в 0/00, себто проміле і це прийнято називати коєфі-

Михайло Кучер

НЕПРИРОДНА СМЕРТНІСТЬ В СССР У 1918-56 РОКАХ

цісентом смертності, або спільною смертністю. Та кож у проміле виявляється народження, смертність не мовлять до 1-го року життя на 100 народжень.

Звичайно демографічні відомості в СССР публікуються після 1918 року в збірниках „Народное хозяйство“. Такі публікації почалися 1956 року. Але найбільш цікавим для демографа є період, звичайно, відсутній.

За 33 роки з 1917 по 1949 дані про кількість населення маємо тільки за 11 років. Відомості про смертність, народження чоловіків і жінок тільки за шість років. За періоди 1929-36 і 1941-49 жадної демографічної інформації нема. Це зупина не допустила до публікації відомостей тих років, коли була велика смертність і низьке народження. Але так зване „визволення“ Західної України допомогло офіційним союзує демографам латати білі плями.

Населення Росії 1913 року мало 139 мільйонів, в тому було очевидно й українське населення. Загальна смертність — 30.2 відс. 0/00, народження 47 відс. Середній річний приріст за 1902-12 року 3.7 мільйонів. Під

час Першої світової війни населення зросло всього на 4.2 мільйонів, себто побільшилося на 1.4 мільйонів за рік. Далі почалися війни за визволення і штучний голод. У грудні 1922 року населення складало 136 мільйонів, в середньому 1.4 мільйонів річно. За роки 1918-23 загинуло біля 9 мільйонів. Смертність 1918 року збільшилася у 1.5 рази відносно 1917 року. Далі, починаючи з 1929 року до 1937, офіційна союзує статистика мовчить. Якщо приглянутись ближче, то приріст населення за мирного часу був менший як під час Першої світової війни. Населення 1937 року складало 163.8 мільйонів, а пропаганда галасувала про 170 мільйонів „союзує народу“. Як відомо, організатори перепису населення 1937 року Сталін розстріляв. Результати перепису невідомі.

Якщо взяти за вихідне статистичку Польщі і Фінляндії, то народження і смертність за число жертв 1937-40 роках є 3.2 мільйонів. Сюди входять втрачені в СССР у війні з Фінляндією.

У СССР кількість населення з 1941 року по 1950

зменшилася на 18.2 мільйонів. Знаючи рівень природної смертності, зменшення кількості населення, аналізуючи рух вікових груп з перепису 1933 року до перепису 1959 року можна оцінити число загинулих на війні і в таборах в 1941-49 роках. Це буде більше 32 мільйонів.

З 1922 року по 1927 рік приріст чоловічого населення був на 1.1 мільйонів вищий приросту жінок, а з 1927 по 1939 роки на 2.9 мільйонів менше. Це значить, що за час штучного голоду і репресій 1937-1939 років за так званої громадянської війни, від епідемії, голоду загинуло біля 9 мільйонів чоловіків, а непрямі втрати нараховуються більше 15 мільйонів.

У 1936-39 роках загинуло біля 15 мільйонів, плюс непрямі втрати 17 мільйонів. У 1937-40 роках розстріляно, загинуло в таборах і на фінській війні до 3.4 мільйонів. У 1941-49 роках від війни, біди і репресій загинуло до 34 мільйонів. З того числа у війні 1941-1945 роках з мобілізацією 1918-1926 роках народження загинуло 26 мільйонів. У тому числі 19 мільйонів чоловіків і 5.5 мільйонів жінок. В період 1950-54 роках у таборах загинуло 600,000 чоловіків. Всього за 1918-56 роки загинуло до 62 мільйонів чоловіків з того в повоєнний час до 19 мільйонів.

ські землі 1544-45" вже пожився у 1987 році у Франції.

Тепер друкується другий том цих документів „Джерела до причорноморської економіки за османськими часами — „Митний реєстр Кафи 1487-1490 рр.“, автором якого є проф. Галіп Іналджик, найбільш відомий історик османської імперії, з Чикагського університету. Всю архівну роботу та опрацювання цього унікального джерела економічної історії причорноморської землі виконав проф. Іналджик, а редагування тому виконав Віктор Остапчук у УНІГУ.

З огляду на високий коштовний кошток друку такої спеціалізованої наукової літератури УНІГУ вже давніше звернувся до Фонду Катедри Українознавства (ФКУ) за додатковими фондами. Збір ФКУ пройшла непомітно, в тіні інших важливих проєктів, які мали першорядність. Тому ще далі мусимо звертатися до наших прихильників і просити фінансової допомоги для цих видань та вможливлення дальшої праці.

Запроєктоване видання митного реєстру з Кафи вийде у 1990 році у серії „Студії османських документів про Україну й причорномор'я під головуванням проф. Пришача.

Успішна співпраця науковців Парижу, Чикаго та Кембриджу в рамках Міжнародного Комітету дала в результаті достатню кількість оригінального архівного матеріалу на публікацію повних чотирьох томів документів. Виготовлений і відрукований перший том „Турецька імперія і румун-

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Стефанія Гнатенко

Ретроспективна виставка творів М. Мороза в Українському Музеї

У суботу, 19-го травня, о 5 год. по полудні, відкрилась виставка творів Михайла Мороза. Представлені твори проілюструють більш, як півстолітню тернисту путь мистця: його роздуми, надії, сподівання, переконання, естетичні критерії, моральні принципи...

Михайло Мороз народився 7-го липня 1904 року в селі Пліхів, Бережанського району, Тернопільської області. Мистецтво освіту розпочав у Львові в школі Олексія Новаківського. У 1928 році отримав стипендію Митрополита Шептицького і виїждить на навчання до Парижу. Вчиться в Академії Жульєна та Національній Академії Мистецтва. Куратор виставки та автор тексту каталогу доктор мистецтвознавства Ярослав Лешко зазначає, що цей період плідно позначився у формуванні творчого обличчя молодого мистця і цьому надзвичайно сприяла товариська атмосфера творчих індивідуальностей.

„В Парижі Мороз познайомився з найкращою постаттю мистецтва свого часу, Анрі Матісом, творчість якого, а зокрема його досконалі вільні трактування кольору справили велике враження на молодого мистця. Також його увагу приважили твори Поля Сезанна своєю образною структурою. Важливим для Мороза був час, проведений у скульптурній майстерні жидитрадісного, енергійного Антуана Бурделлія.“

У 1931 році Михайло Мороз повертається на Батьківщину, до Львова, тоді ж їде у наукову подорож до Італії разом із своїм вчителем Олексієм Новаківським. З 1932-1935 років Михайло Мороз — асистент професора Новаківського. Після смерті свого вчителя, Мороз виконує серію портретів при єпархії св. Юра, часто виїждить на Гуцульщину. „Малювничість Карпатських гір, їхня природна велич і розмаїтість,

дивовижна краса дерев'яних церков, різнобарвність народного одягу та містичність ритуалів і традицій — все це впливало на уяву мистця і підказувало мотиви для його творів“, аналізує зв'язок мистця з природою Я. Лешко.

У 1941 році Мороз одружується зі своєю ученицею Іриною Гавришук. На Гуцульщині, в селі Космач, у молодого подружжя народжується син Ігор у 1943 році.

„Однією мистця Мороза тісно переплетена з подіями Другої світової війни, коли ірраціональний світ змісує багатьох людей йти в мандри“, — так характеризує дальший життєвий шлях мистця у своєму слові Лешко. „Мороз п'ять років перебував у країнах Західної Європи, а відтак, у 1949 році, переїздить до ЗСА.“

Протягом усього життя Мороза не покидає любов до мандрів. У мандрах він працює, творить, спостерігає, аналізує... Мотиви природи, історичних та мистецьких пам'яток, задають йому задачі, які він розв'язує у своїх працях. Лешко зазначає, що основою його світосприйняття є глибока віра в Бога, переконаність у гідності людства та любов до природи, і це найкраще виявлено у картинах.

Мистецтво Михайла Мороза глядач мав можливість бачити у галерії „Панорас“ в Нью Йорку, на виставках в Парижі, Торонто, Сіракузі, у Римі в Українському Музеї, — у кімнаті, присвяченій творчості мистця.

На ретроспективній виставці у Музеї ми матимемо ще одну щасливу нагоду оглянути творчість мистця, який посів вагоме місце серед найвидатніших діячів та віддасть шану його талановитості, його дивовижній праясності.

Виставка триватиме до 17-го червня. Вступ — 5 дол. Для членів музею — безкоштовно.

Михайло Мороз: „Kenirsee“, дерево, олія, 1946 рік.

Марта Зєлик

В ПОШУКАХ УКРАЇНИ... НА ДОНБАСІ

Нещодавно мені припала рідкісна нагода побувати протягом довгого часу в Україні, а точніше в Донецькому. Я була однією з чотирьох українських гідів на урядовій американській виставці „Дізаїн: ЗСА“ яка протягом п'ятих тижнів виставлялася в Донбасі. Отож, я мала нагоду дещо глибше ніж пересічний турист познайомитися з життям в цьому „закутку України“, мала нагоду слідувати за особливостями політичного, економічного, суспільного і національного життя Донецького.

Донецьке як місто, правду кажучи, мені зовсім не сподобалося. Можливо я туди попала не в той час. „Вам треба було приїхати до нас у травні, раз-у-раз казали мені донечани, коли в нас розвітають тисячі троянд. Тоді тут прекрасно“. Ймовірно вони мали рацію. Проте я, на жаль, побачила сіре, брудне, архітектурно одноманітне місто, яке втілює в собі найгірші прикмети союзує дійсності. Товариство „Зелений Світ“, що поставило собі за мету охорону природного середовища в Україні, має перед собою Геркулесові завдання, якщо воно збирається очисити Донецьк від наслідків сімдесяти років московської промислової політики. В ті рідкі дні, коли небо було чистим довкола міста можна було бачити височезні чорні шалакові гори; в сухі дні вітер підіймав стільки пилу з вулиць, що важко бути йти з відкритими очима; мешканці міста вже від років не п'ють воду з крану.

Не заважаючи на всі ці явні шкідливі для здоров'я явища жителі Донецька не виявляли надто великої стурбованості таким становищем. Натомість я спостерегла характерно пасивні погляди серед людей, мовляв, „Ну, що ж нам робити? Так воно і є“. Така завага була відповіддю покупців на факт, що в місті нема сира, свіжих овочів, горюдин; так само реагували матері на відсутність в усьому Донецьку, навіть однієї школи з українською мовою викладання; так казали вчителі української мови, коли говорили про низький рівень престижу української

мови в Донбасі. І дійсно, в численних розмовах з відвідувачами нашої виставки (а їх щоденно було 13,000) я відчувала почуття зневіри в свої власні сили; почуття безсилля перед лицем всеохоплюючої влади Компартії, не зважаючи на усі потягання, які ця влада зазнала протягом кількох минулих років, не зважаючи на те, що протягом минулих двох років на очах світу викрито моральне банкрутство Компартії. Коли в розмові з відвідувачами я пропонувала, що наприклад, участю у виборах народних депутатів вони могли б „зміняти свою долю“ — вони мене стали переконувати, що навіть такий крок не змінить їхньої ситуації. Мене дуже часто запитували, що я вважаю найбільш різницею між жителями СССР і американцями. Я завжди відповідала, що кожний американець вірить в те, що від нього самого залежить його доля. Ба навіть доля його держави; а в СССР — люди переконані, що ними керує судба та, що всі їхні намагання зміняти курс їхнього життя кінець-кінців увінчаються неуспіхом.

Таке мислення — не слабкість характеру, а радше результат агресивної комуністичної ідоктрини, а точніше вчення, яке надає перевагу інтересам громади перед інтересами одиниці, інтересам союзу перед інтересами окремих національних республік.

Хоч і пізнали, що люди, навіть і там на Донбасі, а може особливо там на Донбасі розкутіші, коли йдеться про висловлення своїх почувань супроти партії. Вони не виявляли жодної терпимості до тих, які на нашій виставці повторювали старі, заляжені комуністичні фрази. Так, наприклад, були випадки, коли до мене підходили старші чоловіки і гнівно та голосно ставили явні провокативні питання, які мали на меті поставити мене в положення обороняючої політики ЗСА. Чому Америка втручається в наші внутрішні справи? Чому ЗСА втримує ракетнооборонну систему СДІ? та інші. Перед тим, як ці „провокації“ могли навіть закінчити своє питання, люди які були доволі мене закидували їх такими бурливими фразами, як „не говори дурниць“, або „забирайся звідси, ти старий комуніст“ або „ти що, живеш у минулому“, таким чином обороняючи мене і себе від зайвих і нікому нецікавих розмов. Вони радше слухали б про повсякденні речі: яка моя заробітна платня, скільки коштує обід в ресторані, скільки квадратних метрів у моєму помеш-

канні, і т.д.

Але слід сказати, що 80 відсотків моїх розмов з відвідувачами були присвячені українським справам. На обличчях відвідувачів я бачила здивування, навіть шок, коли вони вперше зустрілися зі мною, тобто „американкою“, яка плінно розмовляє по-українському, і що більше — гордо визнає, що ця мова їй рідна. Їм протягом десятиліть втовкмачували в голову, що українською розмовляють лише „хахлашки з села“, а тут перед ними молада людина, яка родилася в Нью Йорку здобула вищу освіту і не „вистидіється“ розмовляти українською мовою. Повірте чи ні. Але під час розмови зі мною я часто бачила по обличчях відвідувачів, що вони переосмислюють своє ставлення до української мови. Адже, Америка й американці і далі залишаються мірлом життя для пересічних союзує громадян ото ж, якщо в Нью Йорку існує українська школа, то значить ця мова не зовсім „безперспективна“. Важко порадити скільки разів протягом тих п'яти тижнів я чула такі заваги (переважно по-російськи): „Ми українці, але нам соромно, що ми не знаємо рідної мови“, або „Який парадокс, що в Америці є українські школи, а в Донецьку нема“, або „Як сумно, що ви краще розмовляєте українською мовою, як ми“.

Наслідки присутності українських гідів у Донецькому стали ясними вже в перші дні після відкриття виставки. Мистецькі газети в своїх статтях про „Дізаїн: ЗСА“ присвячували чимало місця інформації про український аспект виставки, в російськомовній газеті публікували інтерв'ю з нами, але по-українському. А одна жінка розповіла нам таке: „Я і мої сусіди — українці, але завжди розмовляємо із собою по-російськи. А от подумайте, після повернення з вашої виставки мої сусіди, вперше за двадцять років, звернулися до мене українською мовою. Ви створили тут революцію“. На мою думку важко переоцінити присутність в Донецьку українських гідів і зовсім не було б перебільшенням сказати, що ми — за п'ять тижнів — зробили більше для піднесення престижу української мови, ніж місцеве товариство української мови (ТУМ) могло б зробити за п'ять років. Отож, велика подяка належить Френкові Сисину, який змобілі-

(Закінчення на стор. 3)

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю мою найщирішу подяку д-р Анні Лисак, яка встановивши правильну діагносту допомогла мені у моїх складних проблемах здоров'я. Невимовно вдячна я також д-рові Андрієві Олігарху, який так віддано займався мною та хірургічними заходами забезпечив моє здоров'я.

Нехай Ласкавий Господь благословить Вас та Ваші Родини та винагородить Вас сторицею.

Дарія Пенцак
зі сином і синовією

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

має шану запросити Вас на відкриття виставки творів

МИХАЙЛА МОРОЗА

що відбудеться в суботу, 19 травня, 1990 р., о 5:00 год. дня
Вступ на відкриття: безплатно — для членів Музею,
5 дол. — для не членів.

Український Музей, 203 Друга Авеню, Нью-Йорк, Н.Я. 10003
Тел.: (212) 228-0110

Виставка триватиме до 17 червня 1990 р.
Години Музею: середа до неділі від 1:00 — 5:00 по полудні

Вступ до Музею: дорослі — 1.00 дол.; емерити
і студенти — 50 центів; члени Музею — безплатно.

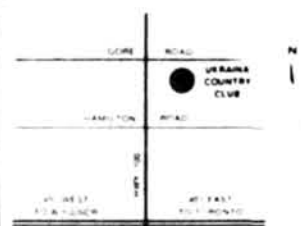
UKRAINIAN
FESTIVAL

29 червня, 30 червня,
1 липня, 1990 р.
УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ
КВІТКА

на оселі „Україна”
Лондон, Онтаріо, Канада

- Кращі мистецькі одиниці США, Канади та з України
- Концерти в суботу і в неділю
- Свіжі українські страви приготує в кухні оселі
- Ярмарок
- Забави що ввечора — в п'ятницю, суботу і в неділю
- Різні виставки та продаж українських мистецьких виробів
- Широка площа; басейн на купіль
- Можна зайняти місця на таборування всі три дні
- Цікава та різноманітна програма для дітей
- Безкоштовне паркування

Квитки можна набути наперед в українських крамницях в ваших околицях — \$8 на день
Вступ при брамі — \$10 на день
Вступ на забаву в п'ятницю — \$3.00
Діти менше віком 12 років безплатно

R.R. #1 (Gore Road)
Dorchester, Ontario
NOL 1G0 Canada
1-519-659-2963

С. Гавриша...

(Закінчення зі стор. 1)

цю Округу, в звітному часі придбано 230 нових членів на загальну суму забезпечення 1,151,000 дол. і тим самим Округа 26-й раз стала чемпіоном серед всіх Округ УНСОЮ. Звітodawець висловив щоросердечну подяку всім відділовим урядовцям, які своєю відданістю працею причинилися до того успіху. Спеціально С. Гавриша зложив подяку і гратуляції головному радному В. Пастушкові за придбання 45 членів, який тим самим став чемпіоном в ювілейному році УНСОЮ за придбання найбільшого числа нових членів. Він також відмітив організаційні успіхи секретарів, які придбали 10 і більше нових членів, а саме секретар 83-го Відділу А. Кушнір придбав 23 члени, секретар 153-го Відділу Ю. Данилів, секретарка 269-го Відділу Христина Фуга-Гербег, секретар 375-го Відділу Петро Тарнавський і секретар 397-го Відділу інж. Михайло Ніч — всі придбали по 11 членів. Інші секретарі та відділові урядовці придба-

Промовляв В. Пастушок, біля нього (зліва): д-р Б. Гнатюк, д-р І. Фліс, С. Гавриша.

ли менше як 10 членів.

В далішому звітodawець інформувал, як Округа відзначила 95-річчя Союзу і 150-річчя Округу. За його словами, Філіяльська Округа є єдиною в системі округ, яка присвятила так багато уваги тій діяльності. Доказом того є, що 20-го серпня влаштовано Союзний День присвячений ювілеям, в якому взяло участь понад 800 осіб, а біля 24-го листопада відбувся ювілейний бенкет з багатою мистецькою програмою. Відзначили 50-ті річчя Округу, Управа постанова з тої нагоди передати представникові Екзекутиви під час бенкету по одній символічній апликації нових членів за кожний рік праці. Місто 50 апликацій, вручено головному представникові д-р І. Флісові 75 апликацій. Також з нагоди ювілейних святкувань в УО КЦентрі відбулася цілоносна виставка цінних експонатів з 95-річчя історії УНСОЮ, „Свободи” і 50-ліття Округу. Згадано також в звіті виступи українських ансамблів з Польщі, якими опікувалась Округа, а саме виступ ансамблю „Ослава-Яні” 8-го квітня, коли на залі було понад 1,300 осіб, а відтак 14-го жовтня виступ камерного хору з Варшави. Звіт голова закінчив подякою всім членам Управи за співпрацю.

Відтак до звіту був запрошений секретар Дмитро Федорічук, який в добре опрацьованому звіті заторкнув важливі ділянки праці Округу. Він подав скільки відбудову засідань Управи, сходи всіх секретарів, скільки вислано листів-обіжників до відділових Управ. Заторкнув справу Союзного Дня й ювілейного бенкету і закінчив звіт подякою членам Управи за співпрацю. Касир П. Тарнавський інформувал присутніх про фінансову господарку Округу. Він подав звіти з відбудови Союзного Дня, ювілейного бенкету, згадав про загальні обороти під час виступу „Ослава-Яні” і камерного хору, як також інформувал про справу Дому Округу. Обширний звіт касир закінчив апелем, щоби новообрані члени Управи пам'ятали про свій вибір і приходили на наради.

За Контрольну комісію звітывав її голова мгр І. Скоцилас, який інформувал що звіт членів уступаючи Управі відзеркалювали проведені ними багатогранну працю у всіх ділянках, а головню організаційній і мистецькій. За його словами члени Управи працювали віддано, тому він поставив внесок на уділення аб-

солюторії, а для касира П. Тарнавського і секретаря Д. Федорічука з признанням.

По збітх були запити до членів Управи, а по відповіді Микола Пришляк в імені Номінаційної комісії подав листу запропонованих членів на вибір до Управи та Контрольній комісії на біжучий рік: д-р Б. Гнатюк — почесний голова, С. Гавриша — голова, інж. І. Скіра, Петро Шерба і Федір Петрик — заступники голови.

Д. Федорічук — секретар, інж. М. Ніч — референт зв'язків, А. Кушнір — імпрезовий референт, М. Пришляк — організаційний референт, головний радний В. Пастушок входить з уряду до Екзекутиви. На членів ширшої Управи були обрані: д-р І. Скальчук, мгр В. Янів, д-р І. Куйдич, інж. В. Трипуненко, Оксана Гораська, Люба Шеремета, Катерина Панчешин, С. Шилкевич, І. Книгницький, Ю. Данилів, Т. Дула, М. Коженьовський, М. Лушв, Й. Хома, Я. Козел, Ю. Бударський, І. Васюрко і І. Бойчук. Контрольну комісію очолює мгр І. Скоцилас, а членами обрано В. Євтушенка, інж. Б. Ожежинського, М. Мартиненка і М. Бачару.

Після виборів голова Президії запросив до слова головного представника д-ра І. Фліса, який на вступі заявив, що Філіяльська Округа є найбільш активною і повинна бути прикладом для інших Округ. Згадав придбаних 230 нових членів, висловив подяку тим союзницям, які організували тих членів, а головню відмітив союзного чле-

Чи повною...

(Закінчення зі стор. 2)

князя Дмитра „Байди” Вишневецького в XVI ст. на Османську Імперію та Кримський Ханат: авторами є Міхія Бериндей (Париж), Омелян Прицак (Париж) і Жіл Вайнштайн (Париж). У цьому виданні будуть поміщені й перекладені 120 оригінальних документів Державного архіву в Істамбулі, 20 турецьких документів з Головного архіву давніх актів у Варшаві, 55 італійських документів Венеційського державного архіву, а також відносні

на головного радного В. Пастушка, якому зложив гратуляції за придбання 45 нових членів. Після цього він інформувал присутніх про важливі ділянки праці Союзу. Говорячи про організаційні справи, то за його словами відділи Америки і Канади в минулому році придбали 1,410 нових членів, а втрати в тому часі винесли 1,914 членів. Всіх членів Союз нараховує понад 70,000, майно Союзу вносить біля 100,000,000 дол., коли врахувати союзову будівлю і Союзівку, яка обіймає біля 370 актів. На Союзівці збудовано коштом 700,000 дол. дім для працівників. В союзівській будівлі є три поверхи порожні і є труднощі їх вирентувати. Союз є на услугах української громади, а доказом того служать поважні долати на різні цілі, як призначені стипендії в сумі 120,000 дол., жертви 230,000 дол., братська діяльність 710,000 дол. Обширну і річєву допомогу д-р І. Фліс закінчив закликом до всіх зібраних допомогти Союзові в конвенційному році організувати 2,000 нових членів. Після доповіді були запити від присутніх, а саме Ірини Шерби, д-р Василя Шеремети, Іви Юнич, Б. Ожежинського, Д. Федорічука, мгра В. Яніва, мгра І. Скоциласа і П. Тарнавського. Останні два дискусанти заторкнули радіопередачі, які на їхню думку Союзіві користі не приносять. Відповілі дискусанти одержали від головного представника, а після того промовляв головний радний В. Пастушок, як також був до слова запрошений директор комерції Ю. Дранс.

С. Гавриша в імені новообраної Управи висловив подяку за довіря, а відтак подав план праці на біжучий рік. Першим завданням перед Управою є придбання 200 нових членів, відбудови в серпні традиційний День УНСОЮ та бути активними в праці, суспільно-громадських установ. Він вручив 12 апликацій нових членів д-рові І. Флісові від секретарів Округу, а представник вручив почену грамоту Союзівці Року Округу Михайлові Мартиненкові.

Перед закінченням наради у внесках секретар Округу Д. Федорічук в імені зібраних звернувся з проханням до д-ра І. Фліса, щоби Екзекутива УНС поклікала на члена конвенційної Статутної комісії заслуженого союзівця і першого Союзівця Року П. Тарнавського.

Подякою всім за участь в нарадах і запрошенням до перекуски-гостини, яку приготувала Оксана Гораська, закінчено наради.

слов'янські документи.

Другий том „Дві історії священних війн” стосується до турецької кампанії в Чигирині 1678 року і є оснований на двох творах невідомого авторів: „Чигиринська кампанія” та „Підсумки подій Чигиринської кампанії”. Праця має багато вартісних матеріалів про історію цієї кампанії і про політичні та військові справи цього періоду. Над цими матеріалами працює співробітник УНІГУ д-р Любомир Гайда.

Багата історія причорноморських теренів знаходиться у невідомих джерелах українських архівів суміжних України територій. В Інституті Історії Мадярської Академії Наук науковці мають досі невикористані тексти розвідувальних звітів семігородських агентів у Великій Порті з часів XVI-XVIII сторіччя. Ці матеріали відносяться до Причорномор'я, а спеціально до українських земель. Вони були писані старим мадярським діалектом. Познайомившись з журналом УНІГУ „Гарвардські Українознавчі Студії”, мадярський науковець Ференц Шакалі навізав контакт з УНІГУ та висловив бажання виготовити до журналу статтю на тему цих матеріалів: як що б знайшлися фінансова база на цю роботу, то можна буде опублікувати найменше один том матеріалів, що відносяться до періоду гетьмана Богдана Хмельницького.

Інші науковці — Алан Фішер та Метін Кунт (Англія) — працюють над турецькими матеріалами, що стосуються до Поділля. Їхні дослідні базуються на демографічних та економічних даних 1670 років. Турки, здобувши Поділля і історичну нову провінцію „Каманіч”, склали багато реєстрів демографічних та економічних даних цієї території. Цих матеріалів ще дотепер ніде не використано.

Варто зазначити співпрацю цим науковцям на те, щоб поширити горизонти української історичної науки. Праця в УНІГУ буде продовжуватися: В. Остапчук перекладає реєстр військових наказів турецької флотії з експедиції на північ Чорного моря в обороні околиць побережжя проти нападів запорізьких козаків. Тут багато незнаних відомостей про дії козаків, їхнє життя та військову вправність.

Що далі? Не будемо зливатися, якщо в майбутньому до УНІГУ прийде запрошення від наукових установ України, Парижу, Мадярщини, щоб співпрацювати з ними над турецькими чи східними джерелами та відновити так конечні орієнталістичні студії в Україні. Це буде ще один позитивний крок, що збагатить українознавчі студії орієнталістичною та допоможе осягнути українській науці статус світового рівня і значення.

За ближчими інформаціями можна звертатися до бюро ФКУ на адресу: Ukrainian Studies Fund, Harvard University, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138.

В пошуках...

(Закінчення зі стор. 2)

Марта Зілік, демонструє кухонні приналежності під час виставки.

зував українські установи у Вашингтоні і протягом місяців провадив наполегливі переговори з організаторами виставки щодо участі в ній україномовних гідів.

Перед моїм відлетом до Донецького мене остерігали мої друзі і знайомі: „Донецьк — не Львів, не Київ. Не сподівайся там чути українську мову. Не сподівайся бачити синьо-жовті прапори”. Ці люди глибоко помилялись. Я таки чула українську мову, шоправда не від пересічних відвідувачів, 10 відсотків яких лише розмовляли — українською, але від численних членів різних неформальних організацій міста. В Донецькому діють крім товариства Української Мови (ТУМ) ще і Спілка Незалежної Української Молоді (СНУМ), Українська Гельсінкська Спілка (УГС), Місцева Філія Народного Руху України за Перебудову і Історико-Етнографічне Товариство „Куріння”, яке складається з студентів Донецького університету. Деякі з цих груп втілюють більшу популярність ніж інші, проте всі вони роблять свій вклад в культурне та національне відродження на Донбасі. А я переконана, таке відродження вже почалося. Правда, цей процес буде довготривалим, на відміну від того, з яким шаленим темпом він проходить в інших районах України. В Західній Україні, наприклад, протягом років люди боялися розмовляти по-українському, але з хвилиною, коли почали слабнути пута на національну культуру люди страшилися і себе цей страх. На Донбасі, натомість, це не лише страх, але що важливіше — сором. Люди просто соромляться бути українцями, розмовляти українською мовою. Далеко важче перебороти самого себе, позбутися з власної психіки почуття меншвартості, ніж подумати якогось зовнішнього ворога.

Два інциденти, які сталися в Донецькому, дають мені підстави сподіватися, що і на Донбасі можливе таке відродження, яке ми бачимо в Західній Україні. На виставку прийшли два хлопчики: їм було 11-12 років. Вони стояли майже півгодини перед мною і слухали як я розповідала про життя української громади в ЗСА. Тоді один другого штовхнув ліктем у ребра і сказав йому потику не то українською, не то російською мовою: „Ти, слухай! Чому ми так гарно не говоримо по-українськи як вона?”. Який парадокс ситуації став ясний дітям наврядчи його не збагне старше покоління.

А другий інцидент стався однієї ночі під кінець мого перебування в Донецькому. Пізно ввечері, я поверталася з іншими україномовними гідями та місцевими українськими активістами до нашого готелю з концерту в Донецькій Філармонії. Пухкий сніг покрив сирі, брудні вулиці міста, довкола нас був спокій, тиша. Я розмовляла з одним старшим чоловіком який мені розповідав як то він зовсім нещодавно усвідомив собі що він таки українське, виявив українську мову, і тепер виступає на різних митингах, демонстраціях, зібраннях, як „неформал з Донецького”. Я призналася йому що я зовсім не сподівалася зустрітись з такими українськими патріотами як він на Донбасі. У Львові та Києві — так, але тут у Донецьку — шок! У відповідь на це він викинув з-за пазухи чеський подолітний синьо-жовтий прапор і дав мені з такими словами: „Не дивіться, щоб ви повезли із собою до Америки і щоб люди там знали що і в Донецькому є Україна”.

ЗЕМЛЯЦЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ „ГОРОДЕНЩИНА”

ділитися зі своїм членством і українським громадянством
бюджетною вісткою, що у п'ятницю 4-го травня 1990 Р. Б.
в Торонто, Канаді відійшов у Вічність з Волі Всевишнього,
на 76-му році життя, довголітній Член нашої Об'єднання

сл. п.

ІВАН БОДНАРЧУК

Голова Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, член Об'єднання письменників „Слово”, член Інституту Петра Могили, довголітній шкільний референт при Централі КУК, інспектор Рідних Шкіл в Канаді, автор шкільних підручників, довголітній член редакційної колегії „Городенщина”.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного складаємо щирі вислови співчуття

Управа „Городенщина”
Нью-Йорк

ОРГАНІЗАЦІЯ АМЕРИКАНЦІВ В ОБОРОНІ

ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ — АГРУ

43 Midland Place, Newark, N.J. 07106

tel.: (201) 373-9729

ділитися сумною вісткою зі своїми відділами, членами, жертводавцями і прихильниками, що дня 19-го квітня, 1990 року відійшов у Вічність по довгій і важкій недугі наш Дорогий і Невіджальований Друг, скарбник і фінансовий секретар

бл. п.

ВАСИЛЬ КИЧУН

Родині і Дружам складаємо співчуття.

Покійний у завіщеному пожертвував десять тисяч доларів (\$10 000) на АГРУ — Зелений Світ — фонд охорони довкілля України.

Покійний був стурбований долею України — спеціально її трагічним екологічним станом і уявляв, що справа охорони природи України є пріоритетом.

Тому ексекутива АГРУ звертається до членів і друзів у пам'ять Покійного, „замість квіт” жертвувати на невіджальований вінок АГРУ — Зелений Світ. АНРУ — Green World

За Управу
Божена Ольшанська

ФЕСТИВАЛЬ

УКРАЇНСЬКОГО ТАНЦЮ

в 25-ліття

ШКОЛИ БАЛЕТУ та УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ

РОМИ ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКОЇ

під патронатом
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ
2-го червня 1990 року,
год. 2-га по пол.

Alice Tully Hall - Lincoln Center

Виступає: понад 100 танцюристів

Танцювальний ансамбль СИЗОКРИЛІ

Мистецький керівник —

Рома Прийма-Богачевська

Мисткиня слова — Лідія Крушельницька

Співак — Богдан Андрушишин

Квитки: Сурма — Нью-Йорк, Дніпро — Нью-Йорк

При касі у: Alice Tully Hall — Lincoln Center

B-way and 65th Street, New York, N.Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ

І ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

— НОВИЙ ПРОЄКТ —

УКРАЇНА ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ В ДОКУМЕНТАХ

Завданням цього проєкту є видати окремими томами всі документи, які відносяться до України в рр. 1939-1945. Ми переконані, що тільки документи, які знаходяться в архівах західних держав, скажуть остаточну правду про український народ, його трагедію і його боротьбу за право на самостійне існування.

Планується видати шість томів, а може й більше — залежно від матеріальної допомоги, яку одержимо від українських громад.

Перший том під назвою „Карпатська Україна”, в якій ввійдуть документи чеські, мадлярські, німецькі та українські, приготує Олександр Баран, професор Манітобського університету.

Другий том, який покриває період 1940-1941 рр., підготує проф. Тарас Гунчак. Цей том складатиметься з документів, які походять з німецьких архівів. Значну частину тому, однак, складають документи з інших чужинських (польських, англійських, американських) архівів.

Проєкт без сумніву важливий і дуже потрібний, його здійснення, однак, залежить від Вас — шановні жертводавці.

Наперед дякуємо.

ДИРЕКЦІЯ УДДЦентру

Пожертви звільнені від податку. Чеки випускати на

Ukrainian Research and Documentation Center

НАША АДРЕСА

Ukrainian Research and Documentation Center

of the Ukrainian Institute of America

2 East 79th Street, New York, N.Y. 10021

Спогади про Бориса
Антоненка-ДавидовичаРЕКТОРАТ УВУ ІНФОРМУЄ
ГРОМАДУ ПРО СВОЮ ПРАЦЮ

В четвер, 4-го січня зі "Спогадами про Батька", письменника, журналіста і активного учасника відомого українського культурного руху, Бориса Антоненка-Давидовича (1899-1984) поділилася з Мюнхенською громадою Ірина Борисівна Голуб, дочка письменника, яка коротко гостювала в Мюнхені. В своєму цікавому виступі вона розказала про тяжкі умови діяльності письменника перед і після його в'язня (1935-1956), а особливо в останніх роках його життя.

Доповідь Дмитра Злепка

В четвер, 18-го січня, науковий співробітник УВУ, д-р Дмитро Злепка, виступив з доповіддю на тему "Нові оцінки Української Католицької Церкви в сучасній українській пресі" на форумі німецького товариства "Дім зустрічей" в Мюнхені. В дискусії взяли участь німецькі і не німецькі науковці, які часто зустрічаються на цьому дуже важливому форумі для обо-

ворення актуальних проблем Східної Європи.

Десять днів у Києві

В п'ятницю, 2-го лютого, проф. д-р Дмитро Шогрин, Університет Ілліной, ЗСА, і УВУ, виступив з доповіддю на тему "Розповідь про десять днів у Києві". Проф. Д. Шогрин брав офіційну участь у міжнародній конференції в Києві, "Роль бібліотеки в розвитку суспільства", мав доповідь "Бібліографічна контролі українських видань у дослідних бібліотеках ЗСА і Канади".

В своїй доповіді проф. Д. Шогрин ознайомив слухачів із своїми враженнями зі зустрічей у сучасному Києві. Його розповідь була дуже цікава і авторитетна, бо він — заслужений організатор, протягом багатьох років, великих і по суті міжнародних конференцій — від імені Університету Іллінойс, звичайно в червні.

Доповідь професора
Соколова

В понеділок, 5-го лютого, проф. д-р Зіновій Соколов, Декан Факультету права і суспільно-економічних наук і керівник Інституту дослідів національних проблем, виступив з доповіддю на тему "Народи Радянського Союзу в боротьбі за самовизначення — на прикладі України" на важливому форумі "Дому Гільдів" в місті Білефельд, колишньому членів Ганзейського союзу, а тепер значному промисловому центрі Північної Німеччини. Поважною особі вислухало доповідь, а міська німецька преса дуже позитивно оцінила актуальність теми і особисту авторитетність доповідача.

Гість з Києва

В середу, 7-го лютого, Сергій Білохін, кандидат філологічних наук і науковий співробітник Інституту історії Академії Наук УРСР, виступив з доповіддю на тему "Історія радянської цензури — історія спайфону". Доповідь була особливо актуальною, цікавою і авторитетною, бо доповідач дуже добре ознайомлений з цією злорадною проблематикою.

Ще про Чорнобиль

В п'ятницю, 16-го лютого, гість з України Ігор Цехмістренко, кандидат фізико-математичних наук, співробітник Інституту ядерних досліджень Академії Наук УРСР, виступив на форумі Українського Техніко-господарського Інституту, який тепер "аффілійований" з УВУ, доповідь на тему "Чорнобиль і його наслідки тепер". Слухачі довідалися немало нового про не лише сам перебіг катастрофи, але й про її довготривалі наслідки. Доповідь, який тепер працює, як науковець в Мюнхені в німецькій дослідній установі, дуже добре ознайомлений з проблематикою використання атомної енергії, а зокрема з незадовільними заходами технічного і санітарного забезпечення населення України.

Літературні вечори

В п'ятницю, 2-го березня, відбувся в головній залі УВУ перший, з трьох, вечір, присвячений творчості літераторів, які мешкають у Мюнхені. Вечір відкрив ректор Теодор Богдан Ціцюрка і привітав двох видатних діячів нашого літературного життя: професора Івана Кошляка і професора Юрія Бойка Блохину, ініціатора "Вечорів". Вони поділилися своїми цікавими особистими спогадами з публікою і прочитали вибрані уривки зі своїх творів.

Розповіді обох заслужених авторів належали до найцікавіших зустрічей з українською громадою Мюнхену.

Доповідь Зіновія
Красівського

У вівторок, 6-го березня, Зіновій Красівський, довголітній політв'язень радянських таборів, який приїхав на кілька днів до Мюнхену, виступив з доповіддю на тему: "Сучасний і релігійний стан на Укра-

їні". Його тепло привітав і представив декан філософського факультету, проф. д-р Григорій Васкович. Після дуже цікавої доповіді, в якій було немало гострих критичних зауважень щодо теперішнього керівництва "Руху" і форм національної емансипації на Україні, відбулася дискусія. Наприкінці зустрічі гість виступив кілька своїх віршів.

Новий почесний
доктор УВУ

В суботу, 10-го березня, відбулося врочисте вручення диплому почесного доктора права видатному канадському громадському діячові, судді Іванові Сопіні, визначеному юристові, Королівському Раднику, Членові Найвищого Суду Канади, першому українцеві, що був іменований членом цього Суду; протягом багатьох років викладачем правничих дисциплін, автором численних правничих статей і підручників; правником дорадником Комітету Українців Канади і Світового Конгресу Вільних Українців і активному громадському діячові.

Урочистість відкрив ректор, проф. Теодор Богдан Ціцюрка, українською, німецькою і англійською мовами, а "дьявадою" — "похвалу" новому почесному докторові виступив українською і німецькою мовами декан факультету права Іван Сопіні. Урочистість закінчили проф. д-р Зіновій Соколов. Потім ректор відчитав латинський текст диплому, а декан вручив його новому докторові, який англійською мовою виступив з доповіддю про свою адвокатську діяльність, головну у зв'язку з його новим докторовим титулом. Він також загадав по-англійськи і по-українськи — виразно й з гордістю — про своє українське походження, з Лемківщини. Учні привітали його, з Канади — д-р Юрій Данилів, від імені Канадського Інституту Українських Студій, Університет Альберти; а від імені Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині — його голова, Костюк.

В урочистості взяли участь: Канадський Амбасадор у Німеччині, В. Т. Делворт; канадський генеральний Консул у Мюнхені, Г. Блакост; представники Баварського Державного Уряду — Державний Секретар, д-р Г. Розенбауер (міністерство юстиції) і Міністерський Радник, д-р В. Ріснер-Кравс (міністерство праці і суспільного порядку); президент Німецького Товариства Канадських Студій, Августбург, проф. д-р Р. Фогельзанд; співробітники УВУ і численні гості (понад сто осіб) німецькі і українські, в тому кілька почесних докторів і сенаторів УВУ.

Письмові привіти надіслали: президент найвищого Суду Канади, суддя Б. Диксон; Президент Верховного Суду Німечки Федеративної Республіки, проф. д-р В. Олерскі; Президент Верховного Суду Баварії, д-р Г. Герберт; Держ. Секретар д-р Т. Гоппель (міністерство науки й мистецтва); а також декан факультету права Торонтонського університету, проф. Р. Причард.

З Канади також прийшли привіти від Верховного Суду і провінції Саскачевану Е. Д. Байди; і президента Фундації Катедри Українознавчих Студій при Торонтонському університеті, І. В. Бардина.

Комітет Українців Канади за підписом його президента д-ра Дмитра Ціцюрки подякував УВУ за одностороннє призначення нашому судді почесного ступеня Доктора Права, а Президія Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців, Юрій Шимко, президент і Василь Верига, Генеральний Секретар, висловили судді Іванові Сопіні найщиріші гратуляції та побажання успіху в його відповідальній правничій діяльності.

В листі до Ректора УВУ з 12-го березня, амбасадор Канади в Німеччині виявив своє задоволення з того, що між Канадою та УВУ існує "міцний зв'язок" (Суддя Сопіні — 9-й почесний доктор УВУ!) і закликав своє бажання продовжувати наше відношення в майбутньому.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус Омелья Твардовський

УСК Нью Йорк —
„Сіркоуль Еспаньол“
СК — 3:0

В неділю, 29-го квітня, обидві дружини УСК-у відбули чергові гри за чемпіонати „синьої“ і „червоної“ груп III-ї дивізії Космополітальної ліги Нью Йорку. Завдяки здобутим перемогам, обидві претендували на чемпіонів своїх груп і тим самим на авanse до II-ї дивізії. Перша дружина, що нині має добрий склад, на протязі звітної зустрічі володіла ініціативою, завдяки чому наш напад здобув три гарні голи. До перерви вистид був 0:0, коли суперники з великими зусиллями зуміли ліквідувати усі небезпекки. Після відпочинку еспаніаць заборало фізичних сил і наш напад домінував під їх воротами, завдаючи обидві воратареві багато праці.

Конто голів відкрив новий напасник УСК Ф. Сільва в 50-й хвилині. В 65-й хвилині цей же футболіст виробив чудову позицію, з якої Коваленко підніс вистид до 2:0. В 76-й хвилині Р. Сільва з акції Сантоса — Коваленка всгановив вистид гри 3:0. II-га дружина УСК перемогла резерву „Сіркоуль Еспаньол“ таким же вистидом 3:0. Після цих перемог, обидві дружини УСК-у займають треті місця в показниках таблиці ігор у своїх групах, але мають менше втрачених очок і цим самим добрі можливості закінчити сезон чемпіонами.

УСВТ „Ч. Січ“ —
СК „Вісла“ 2:2

Після кількарічної перерви, після переходу „Ч. Січ“ до Гарден Стейт Ліги, наші футболісти зустрілися з давніми своїми знайомими польськими футболістами з клубу „Вісла“, який в цьому сезоні теж перейшов до ГСЛІги. Зустріч відбулася в неділю, 29-го квітня ц. р. на площі суперників і пройшла як за „старих часів“ — живо й емоційно, з цікавими ігровими моментами. В першій половині ініціативу володіли господарі, які, як і усі інші польські клуби, мають в своєму складі ряд новоприбулих футболістів з ряду професійних клубів Польщі. Завдяки цій обставині польські футболісти в ЗСА здобули успіхи в 15-й хвилині „Вісла“ вела 1:0, що його здобув напасник господарів стрілом з далекої віддалі, на який дещо спізно zareaguвав воратар Науменко. Після цього суперники створили ще кілька критичних моментів під воротами „Ч. Січ“, але оборонці і воратар успішно ліквідували небезпекки. Другу половину господарі розпочали вдалим рейдом, з якого в 52-й хвилині подвоили рахунок 2:0. Після цього „Січовики“ в свою чергу перейняли ініціативу, завдяки якій в 65-й хвилині Ф. Наполі з подачі Келі знизив вистид — 1:2. В 74-й хвилині Торі з акції Дворського — Келі вирівняв вистид

2:2. В кіншівій стадії тієї зустрічі „Січовики“ мали ще одну добру нагоду здобути переможного гола, але цим разом Торі перестрівав понад попереку воріт „Вісли“.

Склад „Ч. Січ“: Т. Науменко, М. Хамуляк, Ромі-Йо, Ф. Наполі, Д. Наполі, Брієнза, Гофман, Келі, Дворський, Торі, Т. Наполі, В. Науменко, Мілтон. Тренер Р. Саба.

Відбиванкарі „Ч. Січ“ —
учасники
регіонального чемпіонату

В суботу, 28-го квітня, в спортивних залах військової Академії у Вест Пойнті, пройшли відбиванкарів першості району Гарден Емпаєр, в якому взяли участь 22 дружини. „Ч. Січ“ була єдиною українською дружиною в цьому престижному турнірі. На початку змагання проходили в 4-ох підгрупах, після яких дружини, що здобули чолві місця, грали у півфіналах і остаточно їх переможці у фіналі. Вистиди змагань „Ч. Січ“:

„Ч. Січ“ — Палісейд ВК — 6:15, 4:15
„Ч. Січ“ — „Джус“ ВК — 8:15, 12:15
„Ч. Січ“ — „Армі С-р“ ВК — 15:13, 15:13
„Ч. Січ“ — „Леншарк“ ВК — 15:6, 15:12

Згідно із цими вистидами „Ч. Січ“ зайняла третє місце у своїй групі і цим самим не ввійшла до півфіналу турніру. Цими змаганнями „Січовики“ закінчили цьогорічний сезон у Відбиванкарів Асоціації ЗСА, який, взявши до уваги молодий склад дружини, треба уважити за досить успішний. На жаль на американській відбиванкарів арені виступає більше українських талантів, багато з них вихованці українських спортивних осередків, але їх успіхи не йдуть на користь українців. Прикро, але правдиво. Цим ми дещо подібноємося до української відбиванкарів в СРСР, де ряд українських талантів виступав в російських клубах і збірній імперії. Однак там у великій більшості росіяни викрадають або змушують наші таланти до цього, а тут цілком добровільно українські спортсмени топляться в чужому морі...

Склад „Ч. Січ“ в цьому турнірі: М. Олесницький, Л. Олесницький, А. Стасюк, А. Гладкий, Д. Савицький, П. Боднар, А. Гной.

Успіхи і неудада
Д. Матківського

В понеділок, 23-го квітня, в чергових міжколеджових змаганнях Матківський, один із чолівих ієністів „Ч. Січ“, переміг свого чергового конкурента Р. Каберру з коледжу Рамано вистидом 6:2, 6:2. В подвійній грі в своїм партнером Гренде — Матківський перемог Фльоренса і Кердаша — 6:2, 3:6, 6:4. В четвер, 26-го квітня, Матківський завдав поразки з технічним університету Ратгерс Ньюарк Н. Такашаші вистидом 5:7, 6:1, 2:6. В подвійній грі програв ра-

зом з Гранде вистидом 4:6, 7:6, 3:7.

„Ді Сітізен“ про
українських спортсменів

„Ді Сітізен“, американська газета в м. Гемтрек, Мишигін, поміщуючи в своїх сторінках обширні спортивні статті і репортажі про різні ділянки спорту. В числі з 29-го березня був поданий список і фотознімки збірної кошківки міста, серед яких знаходимо теж імена українських спортсменів Олександра Марітака і Михайла Шаска. Про обидвох цих наших юнаків кореспондент Джан Корнел написав дуже похвальні нотатки. 8-го квітня ц. р. в тій же газеті появилася обширна згадка про жіночу кошківкову дружину „Бенгал“, із складу якої були відзначені Кріса Кушлі і Люба Гудз. 8-го квітня ц. р. в тій же газеті появилася довшя стаття, ілюстрована фотознімками, на якій є чотирьох учениць: Дарія Максимович, сестри Яковські і М. Сімоні, що її написав Бен Ганнеман. Йдеться там про цей спортивний „квартет“ учениць бейзболісток, які, не подолавши перешкоди, створили число двочу бейзбольну дружину, стараються ввійти до існу-

ПРЕСОВИЙ ФОНД
„СВОБОДИ“

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи“ і дитячого журналу „Веселка“ та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 8

В. Соїко, Монреаль 50.00
Інститут Дослідів Волині
Вінніпег 25.00
д-р П. Пундів, Чикаго 25.00
д-р І. Скрипчук
Бренфорд 25.00
В. Бойко, Джерзі Сіті 20.00
І. Дорожовський
Монреаль 20.00
Г. Корбак, Розмонт 20.00
В. Михайлів
Філадельфія 20.00
З. Вацек, Макоти 19.00
П. Босик, Гемтрек 15.00
В. Бант, Ст. Ленард 10.00
С. Безрозсудний, Чикаго 10.00
М. Білас, Енгвуд 10.00
Т. Буртняк, Гамптон 10.00
І. Вакарис, Банф 10.00
П. Вариха, Йонкерс 10.00
С. Долгий, Парма 10.00
П. Дончук, Філадельфія 10.00
І. Кардашинець
Стратфорд 10.00
З. Кіюфас, Гайленд 10.00
І. Мазуренко
Аксінгтон 10.00
В. Мерешак, Ворм 10.00
І. Палій, Йонкерс 10.00
Н. Пелес, Вестон 10.00
І. Рудик, Бірлінгтон 10.00
Л. Сохочка, Парма 10.00
І. Тесля, Торонто 10.00
д-р М. Ярославська
Нью Йорк 10.00
О. Лукасевич
Філадельфія 8.66
А. Машенко, Едмонтон 8.00
М. Дідух, Монреаль 7.00
І. Левчицька, Торонто 6.00
Д. Цап, Стратфорд 5.89
Л. Артимішин, Вудсайд 5.00
І. Бадинський, Фінкс 5.00
П. Беца, Валпико 5.00
С. Білий, Роел Оук 5.00
І. Бойчук, Вест Трентон 5.00
П. Бурак, Бімсвілл 5.00
Б. Бурачинський
Флорем Парк 5.00
В. Варешкий
Філадельфія 5.00
З. Возний, Баррінгтон 5.00
А. Волошин, Парма 5.00
Ф. Гавришук, Гошен 5.00
Ю. Гвоздич, Вінніпег 5.00
С. Гузар, Рочестер 5.00
Р. Глух, Елмігстер 5.00
Н. Дістярня, Калікум 5.00
Гр. Захарко, Філадельфія 5.00
С. Капелан, Дітройт 5.00
М. Качмар, Дітройт 5.00
Н. Кравчик, Гартфорд 5.00
О. Кувс, Голлівуд 5.00
В. Кух, Девілл 5.00
С. Максимів, Ля Саль 5.00
І. Мангалас, Ля Саль 5.00
М. Меченоренко
Джефферсон 5.00
Е. Оршук, Монреаль 5.00
Т. Орловська, Норвель 5.00
К. Пастерник, Монреаль 5.00
А. Петрик, Смок Лейк 5.00
М. Піхурко, Парма 5.00
Р. Погочек, Вінтер Парк 5.00
Ю. Пригода, Бінгемтон 5.00
Б. Пригада, Кертрет 5.00
М. Рінш, Вестер 5.00
А. Свасенко, Філадельфія 5.00
Н. Світун, Нью Йорк 5.00
С. Сподовник
Дрексел-Гілл 5.00
Ю. Терпешкий
Мт. Поконо 5.00
А. Фотій, Ферт Лордейл 5.00
В. Боярський, Юніон 3.52
С. Гданс, Монреаль 3.00
І. Козак, Гарнервілл 3.00
І. Мовчан, Монреаль 3.00
П. Фута, Рочестер 3.00
М. Волинчик
АПО Нью Йорк 2.00
В. Думанчук, Чикаго 2.00
Л. Гауэр, Торонто 2.00
М. Івашенко, Балтимор 2.00
Т. Коронішин, Олін 2.00
І. Ленки, Вестон 2.00
С. Лонишин, Сомерсет 2.00
Й. Сахно, Сен-Годе 2.00
Б. Котис, Кендел Парк 1.00

ючої дружини учнів, в якій теж виступають такі юнаки як Данило Лісовський, Іван Гика і ін. З цікавістю читасмо про юні українські спортивні таланти і автоматично пригадується нам УАСТ „Черник“, колишня українська спортова потуга в стейті Мишигін. Де поділися наші славні „Черниківці“? Чому „Черник“ не може охопити під свій прапор готовий спортивний капітал, що його так успішно продукує українська середня католицька школа Непорочного Зачаття?

(от)

ШКІРНИ
НЕДУГИ
РАК ШКІРИ
ВЕНЕРИЧНІ
ХВОРОБИ
ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ
ВОЛОССЯ
ЗАСТРИЖИ COLLAGEN
ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК
JIM
BARAL, M.D.
ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ
ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської
дерматології
(212) 247-1700

210 Central Park South
New York, N.Y.
(bet. W 4th & 7th Ave.)
Medicare приймається
Пациєнти приймаються тільки
за домовленістю
Працюємо також в суботу
Можете знайти нас скоро
в NYNEX Yellow Pages

TARKA COMPANY
RESTAURANT SUPPLY
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550
СВЕТРИ, ВОЯНИХ КУСТКИ, вишиванки, і т. п., кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО.

PIZNE

I want to buy
ICEHOCKEY —
OLYMPIC and SPORTS
PINS
from Western Europe and
USSR, CSSR, Poland. Call
or write: Michael Drechsler,
847A 2nd Ave., Suite 344,
New York 10017
tel.: (212) 475-8720

НА ПРОДАЖ

На продаж дім
у Кергонсоні на Золотій Осені,
недалеко Союзівки, гарно по-
ложений, дешево. За інформацією
телефонувати на число
(212) 666-0264, ввечером

HELP WANTED

ШУКАЄМО ЖІНКУ
до опіки одинокорного хлопця і
двох шкільного віку. Мешкання
і харч. Платня за домовленістю.
DARIEN, CT
Tel.: (203) 656-0615

РОЗШУКИ

ШУКАЄМО БІЛІКА, ВАСИЛЯ
син Онуфрія з Вінницької
області, який правдоподібно
проживав в Америці. Просимо
його, або хто знає про його до-
поки повідомити.
Olga Farmiga
245 Hope Ave.
Passaic, N.J. 07055
(201) 773-8019

SERVICE

UKRAINIAN
TYPEWRITERS
also other languages complete
line of office machines &
equipment
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N.Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в БРОНКС, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛІУС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

УВАГА! УВАГА!
Якщо Ви зацікавлені допомогти родині чи знайомим в Україні, то можете це зробити через українське підприємство в Сант-Пітсбурзі на Флориді, в якому можна винести гроші. За \$1 000 рідня або знайоми одержать 11 000 000 рублів, а від \$3 000 00 вони одержать по 12 000 000 рублів. Доставка виміни гарантована на 100% на протязі трьох тижнів.
Телефон: 1-813-525-8808

Polish Europa & Delicatessen
325 Victory Blvd.
Staten Island, N.Y.
Tel.: (718) 816-7906
Великий вибір різних товарів із СРСР, Польщі і Югославії.
домашнє печиво, м'яса власного виробу, квашена ярина, хліби, кав'яр, солодощі та багато іншого.
Доставляємо безплатно.
Запрошують Вас
Марек і Малгожата
Крамниця відкрита 6 днів на тиждень (в понеділок зачинена)
від год. 9-ої ранку до 8-ої вечора.

**УКРАЇНСЬКІ
ТАНЦЮВАЛЬНІ ТАБОРИ
1990**
„Верховина“, Глен Спей, Н. Й.
Рома Прийма-Богачевська
мистецький керівник
• WORKSHOP — 1-21-го липня
Курси для зацікавлених танцюристів від 16-го року життя, вгору
• ТАБОРИ для МОЛОДІ — 29-го липня — 11-го серпня
Від 8-16 років життя
• Гостинні викладачі: ВАЛЕНТИНА ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ, ЛЮБОВ ВОЛИНЕЦЬ
• В програму УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ТАНЦІ, ХАРАКТЕРНІ, БАЛЕТ та ХОРЕОГРАФІЯ
• ВИКЛАДИ ПРО УКРАЇНСЬКУ ЕТНОГРАФІЮ, ПОБУТ, ЗВІЧАЙ та НОШУ
По інформації:
UKRAINIAN DANCE CAMP
c/o Roma Pryma-Bohachevsky
523 East 14th Street, New York, N.Y. 10009
(212) 677-7187

**Найкращий дарунок
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ —
НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ**
ПОДБАЙТЕ
щоби в кожній публічній бібліотеці була
повна і стисла двотомова
Енциклопедія України
В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ
UKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA
UNIVERSITY OF
TORONTO PRESS
ЦІНА
Том I \$95.00
Том II \$95.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платить
включно з пересилкою
Замовлення приймаються тільки чеками або поштовими
ПЕРЕКАЗАМИ (М. О. і сплати)
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION Inc.
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Володимир Барагура
КАЛІНОВИЙ МІСТ
Мистецьке оформлення
Зеновія Онисевича
220 стор. ціна \$120.00, порто \$1.00
Мешканці стейту Нью-Джерсі зобов'язані взяти 6% стейтового податку
Замовляти
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Володимир Барагура
МЕЧ І КНИГА
Історичні оповідання
для молоді
Ілюстрації П. Андрусевича
І. М. Михалевича
Ціна 7.00 дол. з портом
Мешканці стейту Нью-Джерсі зобов'язані взяти 6% стейтового податку
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

+
ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ГАЛУК, член УНС
Віда, 407-го в Торонто, Онт.
Помер 9-го березня 1990 року
на 70-му році життя. Нар. 1-го
жовтня 1919 року в Бучачі, Ук-
раїна. Членом УНС став 1968
року. Залишив у смутку дружи-
ну Маріну. Похорон відбувся
12-го березня 1990 року на цвин-
тарі „Квів“ в Оксвиллі.
Вічна йому Пам'ять!

Секретар

ПЕТРО ЛИТВИН, член УНС Віда,
432-го в Торонто, Онт., помер 5-го
квітня 1990 року на 79-му році
жизня. Нар. 1911 року в Товмачі,
Україна. Членом УНС став 1976
року. Залишив у смутку дружи-
ну Катерину і сина Василя. По-
хорон відбувся 7-го квітня 1990
року на цвинтарі Мт. Плесент в
Торонто, Онт.
Вічна йому Пам'ять!

Секретар

ТАЛАЙКО БОЙЧУК, член УНС
Віда, 423-го в Чикаго, Іллі., помер 30-
го березня 1990 року на 77-му
році життя. Нар. 14-го лютого
1913